

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/44991> holds various files of this Leiden University dissertation

Author: Van Damme, Yves

Title: Vragen voor Eckhart : de Dialoog tussen Eckhart en de leek als kritische zoektocht naar een veertiende-eeuwse lekenspiritualiteit

Issue Date: 2016-12-13

Bibliografie

Handschriften

- Amsterdam, UB: I G 5
—, UB: I G 34
Den Haag, KB: KA 37
—, KB: 76 E
—, KB: 75 E 63
Brussel, KB: 888-890
—, KB: 667
—, KB: 3088
—, KB: 15658
—, KB: 22006
—, KB: II 1039
—, KB: II 2779
—, KB: IV 401
Egmond-Binnen, SA (Sint-Adelbertsabdi): H IV
Gent, UB: 1271
—, UB: 1080
Lund, UB: fragm. 136
Parijs, BA: 8209
Uppsala, UB: Ms. De la Gardie 56
Utrecht, MCC (Museum Catharijneconvent): BMH 94
—, UB: 1328
Olim Warschau, BN: Sint-Petersburg, Goll. o.v.I, 8 (Verloren)
Wenen, ONB: 15416
Wiesbaden, HH (Hessisches Hauptstaatsarchiv): 3004 B 10

Gedrukte bronnen

- Alaerts, J. (ed.), *Jan van Ruusbroec, Opera omnia*, dl. 3, *Die geestelike brulocht*, Tielt, Lannoo, 1988. Corpus christianorum, continuatio mediaevalis 103.
Ampe, A., *Kernproblemen uit de leer van Ruusbroec*, dl. 3, *De mystieke leer van Ruusbroec over den zieleopgang*, Tielt, Lannoo, 1957. Studiën en tekstuutgaven van Ons Geestelijk Erf 13.
Anderson, Wendy Love, *The Discernment of Spirits. Assessing Visions and Visionaries in the*

- Late Middle Ages*, Tübingen, Mohr Siebeck, 2011. Spätmittelalter, Humanismus, Reformation 63.
- Angenendt, A. [e.a.], 'Counting Piety in the Early and High Middle Ages', in: B. Jussen (red.), *Ordering Medieval Society. Perspectives on Intellectual and Practical Modes of Shaping Social Relations*, Philadelphia, University of Pennsylvania Press, 2001, p. 15-54. The Middle Ages Series.
- Anrooij, Wim van, 'Recht en rechtvaardigheid binnen de Antwerpse School', in: Joris Reynaert e.a., *Wat is wijsheid? Lekenethiek in de Middelnederlandse letterkunde*, Amsterdam, Prometheus, 1994, p. 149-163 en 399-405. Nederlandse literatuur en cultuur in de middeleeuwen 9.
- , "'Poenten" in de Middelnederlandse letterkunde. Een geleedingsstelsel in het zakelijke en discursieve verkeer', in: Wim van Anrooij e.a., *Al t'Antwerpen in die stad. Jan van Boendale (1280/90-1351) en de literaire cultuur van zijn tijd*, Amsterdam, Prometheus, 2002, p. 65-80, 166-168 en 183-196. Nederlandse literatuur en cultuur in de middeleeuwen 24.
- Avonds, P., 'Mystiek, ideologie en politiek. Jan van Leeuwen, de goede kok van Groenendaal, over de hofhouding van Hertog Jan III van Brabant', in: J.D. Janssens (red.), *Hoofsheid en devotie in de middeleeuwse maatschappij. De Nederlanden van de 12e tot de 15e eeuw. Handelingen van het wetenschappelijk colloquium te Brussel 21-24 oktober 1981*, Brussel, [zonder uitgever], 1982, p. 228-238. (Overdruk uit: *Handelingen van het wetenschappelijk colloquium te Brussel 21-24 oktober 1981*.)
- Axters, Stephanus (ed.), *Jan van Leeuwen, een bloemlezing uit zijn werken*, Antwerpen, De Sikkel, 1943.
- , *Geschiedenis van de vroomheid in de Nederlanden*, dl. 2, *De eeuw van Ruusbroec*, Antwerpen, De Sikkel, 1953.
- Baere, Guido de (ed.), *Jan van Ruusbroec. Opera omnia*, dl. 2, *Vanden seven sloten*, Tiel, Lannoo, 1989. Corpus christianorum. Continuatio mediaevalis 102.
- , 'Ruusbroec und kein Ende', in: W.P. Gerritsen, Annelies van Gijsen en Orlanda S.H. Lie (red.), *Een school spierinkjes. Kleine opstellen over Middelnederlandse artes-literatuur*, Hilversum, Verloren, 1991, p. 16-17. Middeleeuwse studies en bronnen 26.
- , 'De Middelnederlandse mystieke literatuur en de Moderne Devotie', in: *Trajecta*, 6, 1997, p. 3-18.
- (ed.), *Jan van Ruusbroec, Opera omnia*, dl. 7a, *Vanden XII beghinen*, Turnhout, Brepols, 2000. Corpus christianorum. Continuatio mediaevalis 107-107A.
- Baere, Guido de, en J. Alaerts (ed.), *Jan van Ruusbroec, Opera omnia*, dl. 4, *Dat rijke der ghelieven*, Turnhout, Brepols, 2002. Corpus christianorum. Continuatio mediaevalis 104.
- Baere, Guido de, en Rob Faesen (ed.), *Jan van Ruusbroec, Opera omnia*, dl. 9, *Van seven trappen*, Turnhout, Brepols, 2003. Corpus christianorum. Continuatio mediaevalis 109.
- Baere, Guido de, en Paul Mommaers (ed.), *Jan van Ruusbroec, Opera omnia*, dl. 1, *Boeckken der verclaringhe*, Tiel, Lannoo, 1989. Corpus christianorum. Continuatio mediaevalis 101.
- (ed.), *Jan van Ruusbroec, Opera omnia*, dl. 8, *Een spiegel der eeuwigher salicheit*, Turnhout, Brepols, 2001. Corpus christianorum. Continuatio mediaevalis 108.
- Baere, Guido de [e.a.] (ed.), *Jan van Ruusbroec, Opera omnia*, dl. 10, *Vanden blinkenden steen; Vanden vier becoringhen; Vanden kerstenen ghelove; brieven/letters*, Turnhout, Brepols, 1991. Corpus christianorum. Continuatio mediaevalis 110.
- Balthasar, H.U. von, 'Zur Ortsbestimmung christlicher Mystik', in: W. Beierwaltes, H.U. von Balthasar, A.M. Haas [e.a.] (red.), *Grundfragen der Mystik*, Einsiedeln, Johannes Verlag, 1974, p. 37-71. Kriterien 33.
- Bange, P., *Een catechetische dialoog uit de twaalfde eeuw. Honorius' 'Elucidarium'*, Nijmegen, Centrum voor Middeleeuwse Studies Katholieke Universiteit Nijmegen, 1999. Middeleeuwse studies 14.

- , 'Moraliteyt saelt wesen'. *Het laatmiddeleeuwse moralistisch discours in de Nederlanden*, Hilversum, Verloren, 2007. Middeleeuwse studies en bronnen 99.
- Bartsch, K., 'Sprüche und Verse deutscher Mystiker', in: *Germania*, 18, 1873, p. 195-200.
- Beek, Lydeke van, *Leken trekken tot Gods Woord. Dirc van Herxen (1381-1457) en zijn 'Eerste collatieboek'*, Hilversum, Verloren, 2009. Middeleeuwse studies en bronnen 120.
- Benz, E. [e.a.] (ed.), *Meister Eckhart, Die lateinischen Werke*, dl. 4, *Sermones*, Stuttgart, Kohlhammer, 1956.
- Berg, Evert van den, 'Eckhart en pseudo-Hadewijch: stem en tegenstem', in: *Ons Geestelijk Erf*, 86, 2015, p. 83-109.
- Bestul, Thomas H., 'Meditatio/Meditation', in: Amy Hollywood en Patricia Z. Beckman (red.), *The Cambridge Companion to Christian Mysticism*, Cambridge, Cambridge University Press, 2012, p. 157-166. Cambridge Companions to Religion.
- Bihlmeyer, Karl (ed.), *Heinrich Seuse, Deutsche Schriften. Im Auftrag der Württembergischen Kommission Für Landesgeschichte*, Frankfurt am Main, Minerva, 1961.
- Boele, Anita, *Leden van één lichaam. Denkbeelden over armen, armenzorg en liefdadigheid in de Noordelijke Nederlanden 1300-1650*, Hilversum, Verloren, 2013. Middeleeuwse studies en bronnen 143.
- Bogaart, Saskia, *Geleerde kennis in de volkstaal. 'Van den proprieteyten der dinghen' (Haarlem 1485) in perspectief*, Hilversum, Verloren, 2004. Artesliteratuur in de Nederlanden 4.
- Bollmann, Anna, *Frauenleben und Frauenliteratur in der Devotio Moderna. Volkssprachige Schwesternbücher in literarhistorischer Perspektive*, Universiteit Groningen, [zonder uitgever], 2004, (Onuitgegeven doctoraatsverhandeling, raadpleegbaar via de bibliotheek van de Universiteit Groningen).
- Bouwman, André [e.a.], *Stad van boeken. Handschrift en druk in Leiden, 1260-2000*, Leiden, Primavera Pers, 2008.
- Brady, Ignatius (ed.), *Magistri Petri Lombardi, 'Sententiae' in IV libris distinctae*, Rome, Collegium S. Bonaventurae, 1971 (2 dln.). Spicilegium Bonaventurianum 4-5.
- Brehaut, E., *An Encyclopedist of the Dark Ages. Isidore of Seville*, New York, Columbia University, 1912. Burt Franklin research and source works series 107.
- Brinkman, Herman, 'De stedelijke context van het werk van Jan de Weert (veertiende eeuw)', in: Herman Pleij e.a., *Op belofte van profijt. Stadsliteratuur en burgermoraal in de Nederlandse letterkunde van de middeleeuwen*, Amsterdam, Prometheus, 1991, p. 101-120 en 362-368. Nederlandse literatuur en cultuur in de middeleeuwen 4.
- Bruin, Cebus Cornelis de, *Middelnederlands geestelijk proza*, Zutphen, W.J. Thieme en Cie, 1940.
- , *Middeleeuws 'verlicht' christendom. Kerkhistorische achtergronden van een anoniem vraagesprek met meester Eggaert*, Leiden, Brill, 1956.
- (ed.), *Het Luikse diatessaron*, Leiden, Brill, 1970. Verzameling van Middelnederlandse bijbelteksten. Kleine reeks. Afdeling 1: evangeliënharmonieën 1.
- (ed.), *De Zuidnederlandse vertaling van het Nieuwe Testament. Eerste stuk: evangeliën*, Leiden, Brill, 1971. Verzameling van Middelnederlandse Bijbelteksten. Grote reeks. Afdeling 2: het Nieuwe Testament. Deel 1. Eerste stuk.
- , 'Jacob van Maerlant: een gelovige revolutionair of een revolutionair gelovige?' in: *Geloof en revolutie. Kerkhistorische kanttekeningen bij een actueel vraagstuk aangeboden aan Professor Dr. W.F. Dankbaar op zijn zeventigste verjaardag*, Amsterdam, Bolland, 1977, p. 51-64.
- , 'De prologen van de eerste Historiebijbel geplaatst in het raam van hun tijd', in: W. Lourdaux en D. Verhelst (red.), *The Bible and Medieval Culture*, Leuven, Universitaire Pers Leuven, 1979, p. 190-218.

- (ed.), *Het Nieuwe Testament van de Moderne Devotie*, Leiden, Brill, 1979. Verzameling van Middelnederlandse bijbelteksten. Grote reeks. Afdeling 2: het Nieuwe Testament 2.
- , 'Jacob van Maerlant et le clergé séculier' in: Q.I.M. Mok, I. Spiele en P.E.R. Verhuyck (red.), *Mélanges de linguistique, de littérature et de philologie médiévales, offerts à J.R. Smeets*, Leiden, [zonder uitgever], 1982, p. 49-63.
- Burger, Christoph, 'De mysticus Ruusbroec en zijn kerk', in: Egbert P. Bos en Geert Warnar (red.), *Een claar verlicht man. Over het leven en werk van Jan van Ruusbroec (1293-1381)*, Hilversum, Verloren, 1993, p. 31-45. Middeleeuwse studies en bronnen 38.
- , 'Mystische Vereinigung, erst im Himmel oder schon auf Erden? Das Doppelgesicht der geistlichen Literatur', in: Berndt Hamm, Volker Leppin en Heidrun Munzert (red.), *Gottes Nähe unmittelbar erfahren. Mystik im Mittelalter und bei Martin Luther*, Tübingen, Mohr Siebeck, 2007, p. 97-110. Spätmittelalter und Reformation. Neue Reihe 36.
- Burns, Patout, *The Development of Augustine's Doctrine of Operative Grace*, Parijs, Études Augustiniennes, 1980.
- Buys, Ruben S., *De kunst van het weldenken. Lekenfilosofie en volkstalig rationalisme in de Nederlanden (1550-1600)*, Amsterdam, Amsterdam University Press, 2009. Bibliotheca Dissidentium Neerlandicorum.
- Campbell, James P., *Mary and the Saints. Companions on the Journey*, Chicago, Loyola Press, 2001. Catholic Basics.
- Carey, Hilary M., 'Devout Literate Laypeople and the Pursuit of the Mixed Life in Later Medieval England', in: *Journal of Religious History*, 14, 1987, p. 361-381.
- Caspers, Charles, *De eucharistische vroomheid en het feest van sacramentsdag in de Nederlanden tijdens de late middeleeuwen*, Leuven, Peeters, 1992. Miscellanea Neerlandica 5.
- , 'De Moderne Devotie en het middeleeuwse aflaatwezen. Kanttekeningen bij de zogenoemde optelvroomheid', in: Charles Caspers, F. Korsten en P. Nissen (red.), *Wegen van kerstening in Europa, 1300-1900*, Buden, Damon, 2005, p. 155-169.
- Ceulemans, Hadewijch, *Memorable mystiek. De rationale-passage uit Jan van Ruusbroecs 'Vanden geesteliken tabernakel'*, Leuven, Peeters, 2006. Antwerpse studies over Nederlandse literatuurgeschiedenis 13.
- Chiffolleau, Jacques, *La comptabilité de l'au-delà. Les hommes, la mort et la religion dans la région d'Avignon à la fin du Moyen Âge*, Rome, École française de Rome, 1980. Collection de l'École française de Rome 47.
- Chubb, Taryn E.L., en Emily D. Kelley, *Mendicants and Merchants in the Medieval Mediterranean*, Leiden, Brill, 2013.
- Claassens, Geert H.M., 'De Hernse Bijbel (ca. 1350-ca. 1400)', in: Paul Gillaerts [e.a.] (red.), *De Bijbel in de Lage Landen. Elf eeuwen van vertalen*, Heerenveen, Royal Jongbloed, 2015, p. 125-150.
- Coun, Theo, 'De Zuidnederlandse vertaling van de vier evangeliën. "Diet dede verstonst se qualec"', in: A. den Hollander, E. Kwakkel en Martine Meuwese (red.), *Middelnederlandse bijbelvertalingen*, Hilversum, Verloren, 2007, p. 117-129. Middeleeuwse studies en bronnen 102.
- , 'De Zuid-Nederlandse vertaling van de vier evangeliën (ca. 1200)', in: Paul Gillaerts [e.a.] (red.), *De Bijbel in de Lage Landen. Elf eeuwen van vertalen*, Heerenveen, Royal Jongbloed, 2015, p. 58-67.
- Cramer, N.A. (ed.), *De reis van Jan van Mandeville, naar de Middelnederlandsche handschriften en incunabelen*, Leiden, Brill, 1908.
- Cupitt, Don, *Mysticism after Modernity*, Oxford, Blackwell, 1998. Religion and modernity.
- Daems, Wilhelmus Franciscus, 'Boec van medicinen in Dietsche'. *Een Middelnederlandse compilatie van medischfarmaceutische literatuur*, Leiden, Brill, 1967. Janus: suppléments 7.
- Dalen-Oskam, Karina van, *Studies over Jacob van Maerlants 'Rijmbijbel'*, Hilversum,

- Verloren, 1997. Middeleeuwse studies en bronnen 57.
- Daniëls, Ludovicus Maria Franciscus, *Meester Dirc van Delf. Zijn persoon en zijn werk*, Nijmegen/Utrecht, Dekker & Van de Vegt/J.W. van Leeuwen, 1932.
- (ed.), *Dirc van Delf, Tafel van den kersten ghelove*, dl. 2, *Winterstuc*, Nijmegen/Utrecht, N.V. Dekker & Van de Vegt, 1937.
- (ed.), *Dirc van Delf, Tafel van den kersten ghelove*, dl. 3a, *Somerstuc*, Nijmegen/Utrecht, N.V. Dekker & Van de Vegt, 1937b.
- Damme, Yves Van, 'De rolverdeling in de "Dialog van Eckhart en de leek". Een herbeschouwing', in: *Ons Geestelijk Erf*, 2013, 84, p. 202-243.
- , "'Noch soe rade ick dij, dattu swijchst!'" Vom Sprechen und Schweigen im "Dialog von Meister Eckhart und dem Laien", in: Marieke Abram [e.a.], *Mobility of Ideas and Transmission of Texts Religion, Learning, and Literature in the Rhineland and the Low Countries (ca. 1300-1550)*, Rome, Storia e Letteratura, 2015, p. 67-100. Manuscripts ideas culture.
- Deblaere, Albert, 'Témoignage mystique chrétien', in: *Studia Missionalia*, 26, 1977, p. 117-147.
- Degenhardt, Ingeborg, *Studien zum Wandel des Eckhartbildes*, Leiden, Brill, 1967. Studien zur Problemgeschichte der antiken und mittelalterlichen Philosophie 3.
- Delumeau, Jean, *Le péché et la peur. La culpabilisation en Occident, XIIIe-XVIIIe siècles*, Parijs, Fayart, 1983.
- Deschamps, J., 'Middel nederlandse vertalingen van "Super modo vivendi" (7de hoofdstuk) en "De libris teutonicalibus" van Gerard Zerbolt van Zutphen', in: *Handelingen van de Koninklijke Zuidnederlandse Maatschappij voor Taal- en Letterkunde en Geschiedenis*, 14, 1960, p. 67-108.
- , 'Middel nederlandse vertalingen van "Super modo vivendi" (7de hoofdstuk) en "De libris teutonicalibus" van Gerard Zerbolt van Zutphen', in: *Handelingen van de Koninklijke Zuidnederlandse Maatschappij voor Taal- en Letterkunde en Geschiedenis*, 15, 1961, p. 175-200.
- Deschamps, J., en A. Ampe (red.), *Jan van Ruusbroec 1293-1381. Tentoonstellingscatalogus*, Brussel, Koninklijke Bibliotheek Albert I, 1981.
- Desplenter, Youri, 'Huis-tuin-en-keukenmoraal? Jan van Leeuwen en de Tien Geboden', in: *Spiegel der Letteren*, 52, 2010, p. 1-29.
- , 'Die verbotene Zukunftsvision eines mystischen Kochs. Fünf "verdeutsche" Schriften Jans van Leeuwen (†1378)', in: Bernd Bastert, Helmut Tervooren en Frank Willaert (red.), *Dialog mit den Nachbarn. Mittelniederländische Literatur zwischen dem 12. und 16. Jahrhundert*, Berlin, Erich Schmidt Verlag, 2011, p. 285-299. Zeitschrift für deutsche Philologie. Sonderhefte 130.
- , 'Hele en halve vrienden Gods. Het begrip "godsvriend" bij Jan van Leeuwen (†1378)', in: Geert Warnar en Wybren Scheepsma (red.), *The Gottesfreunde and the Textual Culture of Vernacular Mysticism in the Low Countries and the Rhineland (1300-1500)*, (te verschijnen).
- Dijk, R.Th.M. van, en Th. Mertens, 'Termen uit het kerkelijk leven van de late middeleeuwen', in: Th. Mertens e.a., *Boeken voor de eeuwigheid. Middelnederlands geestelijk proza*, Amsterdam, Prometheus, 1993, p. 341-359 en 490-492. Nederlandse literatuur en cultuur in de middeleeuwen 8.
- Dijk, Rudolf van [e.a.], *Twaalf kapitels over ontstaan, bloei en doorwerking van de Moderne Devotie*, Hilversum, Verloren, 2012. Middeleeuwse studies en bronnen 140.
- Dinzelbacher, Peter, *Christliche Mystik im Abendland. Ihre Geschichte von den Anfängen bis zum Ende des Mittelalters*, Paderborn, Schöningh, 1994.
- Dolch, Walther, *Die Verbreitung oberländischer Mystikerwerke im Niederländischen*, Leipzig, Thomas & Hubert, 1909.
- Dorresteyn, H., "'Der Kerken Claghe" in haar wisselende vormen en beteekenis', in: *Ons Geestelijk Erf*, 9, 1935, p. 5-28.

- Dronke, Peter, *Fabula. Explorations into the Uses of Myth in Medieval Platonism*, Leiden, Brill, 1985. *Mittellateinische Studien und Texte* 9.
- Dumolyn, Jan, 'Het corporatieve element in de Middelnederlandse letterkunde en de zogenaamde laatmiddeleeuwse burgermoraal', in: *Spiegel der Letteren*, 56, 2014, p. 123-154.
- Eire, Carlos M.N., *War Against the Idols. The Reformation of Worship from Erasmus to Calvin*, Cambridge, Cambridge University Press, 1989.
- Enders, Markus, 'Die "Reden der Unterweisung". Eine Lehre vom richtigen Leben durch einen guten und vollkommenen Willen', in: Jacobi Klaus (red.), *Meister Eckhart. Lebensstationen – Redesituationen*, Berlijn, De Gruyter, 1997, p. 69-92. *Quellen und Forschungen zur Geschichte des Dominikanerordens. Neue Folge* 7.
- Engen, Hildo van, *De derde orde van Sint-Franciscus in het middeleeuwse bisdom Utrecht. Een bijdrage tot de institutionele geschiedenis van de Moderne Devotie*, Hilversum, Verloren, 2006. *Middeleeuwse studies en bronnen* 95.
- Engen, John Van, 'Late Medieval Anticlericalism. The Case of the New Devout', in: Peter A. Dykema en Heiko A. Oberman (red.), *Anticlericalism in Late Medieval and Early Modern Europe*, Leiden, Brill, 1993, p. 19-52. *Studies in medieval and reformation thought* 51.
- Evans, Gillian (ed.), *Bernard of Clairvaux. Selected Works*, Mahwah, Paulist Press, 1994. *Classics of Western Spirituality* 55.
- Faesen, Rob, *Jan van Ruusbroec. Contemplatief theoloog in een moeilijke tijd*, Kampen, Kok, 2007. *Inleidingen met kernteksten*.
- Faesen, Rob, en John Arblaster, 'Mysticism in the Low Countries before Ruusbroec', in: Rob Faesen en John Arblaster (red.), *A Companion to John of Ruusbroec*, Leiden/Boston, Brill, 2014, p. 5-46. *Brill's Companions to the Christian Tradition* 51.
- Fraeters, Veerle, 'De fabricatie van een tekst. Toe-eigeningsmechanismen in tekst en traditie van pseudo-Ruusbroecs "Vanden twaelf dogheden"', in: *Volkskunde*, 104, 2003, p. 85-104.
- Franke, William, *On What Cannot Be Said. Apophatic Discourses in Philosophy, Religion, Literature, and the Arts*, dl.1, *Classic Formulations*, Notre Dame (Indiana), University of Notre Dame Press, 2007.
- Friedberg, Aemilius (ed.), *Corpus iuris canonici*, Graz, Akademische Druck- und Verlagsanstalt, 1959 (2 dln.).
- Cesare Gärboli (ed.), *'La divina commedia'. Le Rime, i versi della Vita nuova e le canzoni del Convivio*, Torino, Giulio Einaudi Editore, 1954. *I Millenni* 27.
- Gärtner, Kurt [e.a.] (ed.), *Findebuch zum mittelhochdeutschen Wortschatz*, Stuttgart, Hirzel, 1992.
- Geest, P. van, 'Jan van Leeuwen. Stand der Forschung', in: *Studies in Spirituality*, 1, 1991, p. 269-285.
- Geirnaert, Dirk, 'Jan van Leeuwen in vertaling. Onderzoek rond een Latijnse excerptencollectie', in: *Queeste*, 15, 2008, p. 55-68.
- Geirnaert, Dirk, en Joris Reynaert, 'Geestelijke spijs met zalige vermaning. Verspreiding, overlevering en receptie van Jan van Leeuwen', in: Th. Mertens e.a., *Boeken voor de eeuwigheid. Middelnederlands geestelijk proza*, Amsterdam, Prometheus, 1993, p. 190-209 en 426-434. *Nederlandse literatuur en cultuur in de middeleeuwen* 8.
- Gerritsen, W.P., *De cleyssydra, een tunnel naar de antipoden, en de natuur in een middeleeuwse proeftuin. Een beschouwing over wereldbeeld en natuur in de middeleeuwen*, Utrecht, HES, 1978.
- , 'Mandeville en het astrolabium', in: *De Nieuwe Taalgids*, 76, 1983, p. 481-495.
- Geurts, A.J. (red.), *Moderne Devotie: figuren en facetten. Catalogus bij de tentoonstelling ter herdenking van het sterfjaar van Geert Grote (1384-1984)*, Nijmegen, Katholieke Universiteit Nijmegen, 1984.
- Gijsen, Annelies van, 'Tussen tijd en ruimte. De chronologie in de Middelnederlandse Ashen-

- denvertaling', in: Erwin Huizenga, Orlanda Lie en Lenny Veltman (red.), *Een wereld van kennis. Bloemlezing uit de Middelnederlandse artesliteratuur*, Hilversum, Verloren, 2002, p. 63-84. Artesliteratuur in de Nederlanden 1.
- Gnädinger, Louise, *Johannes Tauler. Lebenswelt und mystische Lehre*, München, C.H. Beck, 1993.
- Gottschall, Dagmar, *Das 'Elucidarium' des Honorius Augustodunensis. Untersuchungen zu seiner Überlieferungs- und Rezeptionsgeschichte im deutschsprachigen Raum mit Ausgabe der niederdeutschen Übersetzung*, Tübingen, Max Niemeyer Verlag, 1992. Texte und Textgeschichte 33.
- , 'Eckhart and the Vernacular Tradition. Pseudo-Eckhart and Eckhart Legends', in: Jeremiah Hackett (red.), *A Companion to Meister Eckhart*, Leiden/Boston, Brill, 2012, p. 509-551. Brill's companions to the Christian tradition 36.
- Grant, Edward, *Physical Science in the Middle Ages*, Cambridge, Cambridge University Press, 1977. History of science.
- , *Planets, Stars and Orbs. The Medieval Cosmos, 1200-1687*, Cambridge, Cambridge University Press, 1994.
- Green, J.B., *The Gospel of Luke*, Grand Rapids (Michigan), Eerdmans, 1997.
- Grundmann, Herbert, *Ketzergeschichte des Mittelalters*, Göttingen, Vandenhoeck & Ruprecht, 1978. Die Kirche in ihrer Geschichte 2, G, 1.
- Guarnieri, Romana, 'Frères du libre esprit', in: Marcel Viller [e.a.] (red.), *Dictionnaire de spiritualité. Ascétique et mystique, doctrine et histoire*, dl. V, Parijs, Beauchesne, 1964, p. 1241-1268.
- , *Il movimento del Libero Spirito. Testi e documenti*, Roma, Storia e letteratura, 1965. Archivio Italiano per la storia della pietà 4.
- Guarnieri, Romana, en Paul Verdeyen (ed.), *Speculum simplicium animarum/Le miroir des simples âmes. By Marguerite Porete*, Turnhout, Brepols, 1986. Corpus christianorum. Continuatio mediaevalis 69.
- Gumbert-Hepp, Marijke (ed.), *Computus Magistri Jacobi. Een schoolboek voor tijdrekenkunde uit 1436*, Hilversum, Verloren, 1987. Middeleeuwse studies en bronnen 7.
- Guth, K., *Guibert von Nogent und die hochmittelalterliche Kritik an der Reliquienverehrung*, Ottobeuren, Winfried-Werk, 1970. Studien und Mitteilungen zur Geschichte des Benediktiner-Ordens und seiner Zweige: Ergänzungsband 21.
- Haas, Alois M., 'Was ist Mystik?', in: Kurt Ruh (red.), *Abendländische Mystik im Mittelalter. Symposion Kloster Engelberg, 1984*, Stuttgart, Metzler, 1986, p. 84-109. Germanistische Symposien-Berichtsbände 7.
- Harmless, William, *Mystics*, New York, Oxford University Press, 2008.
- Hecker, Norbert, *Bettelorden und Bürgertum. Konflikt und Kooperation in deutschen Städten des Spätmittelalters*, Frankfurt am Main, Peter Lang, 1981. European University Studies. Series XXIII, Theology 146.
- Hense, Elisabeth, en Nel Kouwenhoven, *Waar de ziel haar naam verliest: handschrift Brussel KB 3067-3073, fol. 2r-9v. Pareltjes van Nederlandse en Rijnlandse mystiek*, Leuven, Peeters, 2007.
- Herwaarden, Jan van, *Between Saint James and Erasmus. Studies in Late-Medieval Religious Life. Devotion and Pilgrimage in the Netherlands*, Leiden, Brill, 2003. Studies in Medieval and Reformation Thought 97.
- Herwaarden, Jan van, en Raphaël De Keyser, 'Het gelovige volk in de late middeleeuwen', in: Dirk Blok en Walter Prevenier (red.), *Algemene geschiedenis der Nederlanden*, dl. 4, Haarlem, Fibula-Van Dishoeck, 1980, p. 405-420.
- Hout, Michael P.I. van den [e.a.] (ed.), *Sancti Aurelii Augustini, De fide rerum invisibilium; Enchiridion ad Laurentium de fide et spe et caritate; De catechizandis rudibus; Sermo ad catechumenos de symbolo; Sermo de disciplina Christiana; Sermo de utilitate ieiunii; Sermo*

- de excidio urbis Romae; De haeresibus*, Turnhout, Brepols, 1969. Corpus christianorum. Series latina 46.
- Hudson, Anne, *The Premature Reformation. Wycliffite Texts and Lollard History*, Oxford, Clarendon Press, 1988.
- Huizenga, Erwin [e.a.], 'Inleiding. Een wereld van kennis', in: Erwin Huizenga, Orlanda Lie en Lenny Veltman (red.), *Een wereld van kennis. Bloemlezing uit de Middelnederlandse artesliteratuur*, Hilversum, Verloren, 2002, p. 11-36. Artesliteratuur in de Nederlanden 1.
- Hyma, A., 'The "De libris teutonicalibus" by Gerard Zerbolt of Zutphen', in: *Nederlands Archief voor Kerkgeschiedenis*, 17, 1924, p. 42-70.
- , 'Het traktaat "Super modo vivendi devotorum hominum simul commorantium" door Gerard Zerbolt van Zutphen', in: *Archief voor de Geschiedenis van het Aartsbisdom Utrecht*, 52, 1926, p. 1-100.
- Jacobs, Jonathan D., 'The Ineffable, Inconceivable, and Incomprehensible God. Fundamentality and Apophatic Theology', in: Jonathan Kvanvig (red.), *Oxford Studies in Philosophy of Religion*, dl. 6, Oxford, Oxford University Press, 2015, p. 158-176.
- Jansen-Sieben, Ria (ed.), *De 'Natuurkunde van het geheelal'. Een 13de-eeuws Middelnederlands gedicht*, Brussel, Paleis der Academiën, 1968. Collection des anciens auteurs belges, des lettres et des beaux-arts de Belgique Académie royale des sciences Classe des lettres et des sciences morales et politiques 7.
- , *Repertorium van de Middelnederlandse artes-literatuur*, Utrecht, HES, 1989.
- , 'Het wereldbeeld van een Utrechtse monnik, anno 1300', in: Ria Jansen-Sieben, Jozef Janssens en Frank Willaert (red.), *Medioneerlandistiek. Een inleiding tot de Middelnederlandse letterkunde*, Hilversum, Verloren, 2000, p. 251-261. Middeleeuwse studies en bronnen 69.
- Jonker, Esther, 'Teksten op reis. Handschriftelijke getuigen van betrekkingen tussen Brabant en Bovenrijn in de veertiende eeuw', in: *Ons Geestelijk Erf*, 83, 2012, p. 243-263.
- Kampmann, Imgard, 'Eckharts Predigten und die Verurteilung der freigeistigen Beginen und Begarden', in: Andrés Quero-Sánchez en Georg Steer (red.), *Meister Eckharts Straßburger Jahrzehnt*, Stuttgart, Kohlhammer, 2008, p. 119-140. Meister-Eckhart-Jahrbuch 2.
- Kangas, David, 'Dangerous Joy. Marguerite Porete's Good-bye to the Virtues', in: *The Journal of Religion*, 91, 2011, p. 299-319.
- Keitt, Andrew W., *Inventing the Sacred. Imposture, Inquisition, and the Boundaries of the Supernatural in Golden Age Spain*, Leiden, Brill, 2005. The Medieval and Early Modern Iberian World 25.
- Kerf, Raoul De, *De juiste prijs in de laatmiddeleeuwse stad. Een onderzoek naar middeleeuwse economische ethiek op de ambachtelijke markt en in moralistische lekenliteratuur*, Amsterdam, Aksant, 2010. Studies stadsgeschiedenis 6.
- Kern, J.H. (ed.), *De Limburgsche sermoenen*, Leiden, A.W. Sijthoff, 1895. Bibliotheek van Middelnederlandsche letterkunde.
- Keyser, Raphaël De, 'Das religiöse Leben des späten Mittelalters in den Niederlanden. Eine Krisenzeit?', in: Ferdinand Seibt en Winfried Eberhard (red.), *Europa 1400. Die Krise des Spätmittelalters*, Stuttgart, Klett-Cotta, 1984, p. 133-154.
- Kienhorst, Hans, en Mikel M. Kors, 'De chronologie van Ruusbroecs werken volgens de Groenendaalse codex', in: *Ons Geestelijk Erf*, 75, 2001, p. 69-101.
- Kienhorst, Hans, en Kees Schepers (ed.), *Het Wiesbadense handschrift. Hs. Wiesbaden, Hessisches Hauptstaatsarchiv, 3004 B 10*, Hilversum, Verloren, 2009.
- Kikuchi, Satoshi, 'Jan van Leeuwen's Criticism of Meister Eckhart. An Aspect of the Impact from the Papal Bull "In Agro Dominico" in Fourteenth-Century Brabant', in: *Medieval Mystical Theology*, 21, 2012, p. 170-192.
- , 'Ruusbroec's Concept of "gemeen" (Common) Reconsidered', in: *Ons Geestelijk Erf*, 83, 2012, p. 97-121.

- , *From Eckhart to Ruusbroec. A Critical Inheritance of Mystical Themes in the Fourteenth Century*, Leuven, Universitaire Pers Leuven, 2014. Mediaevalia Lovaniensia. Series 1/ studia 44.
- Kinable, Dirk C.J., *Facetten van Boendale. Literair-historische verkenning van 'Jans Teesteyne' en de 'Lekenspiegel'*, Leiden, Dimensie Boeken, 1997.
- Klunder, Nolanda, *Lucidarius. De Middelnederlandse Lucidarius-teksten en hun relatie tot de Europese traditie*, Amsterdam, Prometheus, 2005.
- Kok, T.B.W., 'Jan van Leeuwen en zijn werkje tegen Eckhart', in: *Ons Geestelijk Erf*, 47, 1973, p. 129-172.
- Kretzmann, Norman [e.a.] (ed.), *The Cambridge History of Later Medieval Philosophy. From the Rediscovery of Aristotle to the Disintegration of Scholasticism, 1100-1600*, Cambridge, Cambridge University Press, 1988.
- Kronenburg, J.A.F. (ed.), *De middeleeuwen*, dl. 2, *Maria's heerlijkheid in Nederland. Geschiedkundige schets van de vereering der H. Maagd in ons vaderland, van de eerste tijden tot op onze dagen*, Amsterdam, Bekker, 1904.
- Kuiper, Willem, 'Luna en Fortuna', in: Andrea van Leerdam, Orlanda Lie, Martine Meuwese en Maria Patijn (red.), *Kennis in beeld. Denken en doen in de middeleeuwen*, Hilversum, Verloren, 2014, p. 47-52. Artesliteratuur in de Nederlanden 8.
- Kwakkel, Erik, *Die dietsche boeke die ons toebehoeren. De kartuizers van Herne en de productie van Middelnederlandse handschriften in de regio Brussel*, Leuven, Peeters, 1970. Miscellanea Neerlandica 27.
- Lefevre, Yves (ed.), *'L'Elucidarium' et les Lucidaires. Contribution, par l'histoire d'un texte, à l'histoire des croyances religieuses en France au Moyen Age*, Parijs, E. de Boccard, 1954. Bibliothèque des Ecoles françaises d'Athènes et de Rome. Série 1 180.
- Leff, Gordon, *Heresy in the Later Middle Ages*, New York, Barnes and Noble, 1967.
- Le Goff, Jacques, 'Au Moyen Age. Temps de l'Eglise et temps du marchand', in: *Annales. Histoire, Sciences Sociales*, 15, 1960, p. 417-433.
- Leisegang, Hans, 'The Mystery of the Serpent', in: Joseph Campbell (red.), *The Mysteries. Papers from the Eranos Yearbooks*, Princeton, Princeton University Press, 1978, p. 194-260. Bollingen Series 30.2.
- Lentes, T., 'Counting Piety in the Late Middle Ages', in: B. Jussen (red.), *Ordering Medieval Society. Perspectives on Intellectual and Practical Modes of Shaping Social Relations*, Philadelphia, University of Pennsylvania Press, 2001, p. 55-91. The Middle Ages series.
- Lerner, Robert E., *The Heresy of the Free Spirit in the Later Middle Ages*, Berkeley, University of California Press, 1972.
- Letts, Malcolm (ed.), *Mandeville's Travels. Texts and Translations*, Londen, The Hakluyt Society, 1953 (2 dln.). Works Issued by the Hakluyt Society. Series 2 101-102.
- Lewis, C.S., *The Discarded Image. An Introduction to Medieval and Renaissance Literature*, Londen/New York, Cambridge University Press, 1964.
- Lie, Orlanda, 'Eeuwigheid kent geen tijd', in: *Madoc*, 17, 2003, p. 263-272.
- (ed.), *Het boek van Sidrac. Een honderdtal vragen uit een middeleeuwse encyclopedie*, Hilversum, Verloren, 2006.
- Lie, Orlanda [e.a.] (ed.), *Eyn corte decleringhe deser spere*, Utrecht, Instituut De Vooyts, 1983. Artesliteratuur in de Nederlanden 5.
- Lievens, Robrecht, 'Een anti-hiërarchische disputatie uit de veertiende eeuw', in: *Sacris Erudiri. Jaarboek voor Godsdienstwetenschappen*, 25, 1982, p. 167-201.
- , 'Questien van eenen goeden simplen mensche', in: Theo Coun, Antoon Vandenheede en Guido Wellens (red.), *Huldealbum Dr. F. Vinckenroye*, Hasselt, Provinciaal Hoger Handelsinstituut, 1985, p. 1-22.
- , 'Eggaert en de (nog steeds) onbekende leek. Enkele overwegingen naar aanleiding van Franz-Josef Schweitzer, Meister Eckhart und der Laie. Ein antihierarchischer Dialog des

14. Jahrhunderts aus den Niederlanden', in: *Lewvense Bijdragen*, 88, 1999, p. 15-49.
- (ed.), *Het evangelie van de wilde adelaar*, Leuven, Peeters, 2003.
- , 'The "Pagan" Dirc van Delf', in: Carlos Steel, John Marenbon en Werner Verbeke (red.), *Paganism in the Middle Ages. Threat and Fascination*, Leuven, Universitaire Pers Leuven, 2012, p. 167-194. *Mediaevalia Lovaniensia. Series 1/ studia* 34.
- Little, Lester K., *Religious Poverty and the Profit Economy in Medieval Europe*, Ithaca (New York), Cornell University Press, 1978.
- Lücker, Maria Alberta, *Meister Eckhart und die Devotio Moderna*, Leiden, Brill, 1950. Studien und Texte zur Geistesgeschichte des Mittelalters 1.
- Luijk, Madelon van, *Bruiden van Christus. De tweede religieuze vrouwenbeweging in Leiden en Zwolle, 1380-1580*, Zutphen, Walburg Pers, 2004.
- MacDonnell, Ernest W., *The Beguines and Beghards in Medieval Culture. With Special Emphasis on the Belgian Scene*, New Brunswick (New Jersey), Rutgers University Press, 1954.
- Mak, J.J., 'Boendale-studies', in: *Tijdschrift voor Nederlandse Taal- en Letterkunde*, 75, 1957, p. 242-290.
- , 'Boendale-studies', in: *Tijdschrift voor Nederlandse Taal- en Letterkunde*, 77, 1959-1960, p. 65-111.
- , 'Boendale en de bijbel', in: *Nederlands Archief voor Kerkgeschiedenis*, 43, 1960, p. 221-249.
- Makowski, Elizabeth, *A Pernicious Sort of Woman. Quasi-Religious Women and Canon Lawyers in the Later Middle Ages*, Washington, D.C., The Catholic University of America Press, 2005. *Studies in Medieval and Early Modern Canon Law* 6.
- Marrow, James H. (red.), *The Golden Age of Dutch Manuscript Painting*, Stuttgart, Belser, 1989.
- , 'Dutch Manuscript Painting in Context. Encounters with the Art of France, the Southern Netherlands and Germany', in: Koert van der Horst en Johann-Christian Klamt (red.), *Masters and Miniatures. Proceedings of the Congress on Medieval Manuscript Illumination in the Northern Netherlands (Utrecht, 10-13 December 1989)*, Doornspijk, Davaco, 1992, p. 53-88. *Studies and Facsimiles of Netherlandish Illuminated Manuscripts* 3.
- Marshall, I.H., *The Gospel of Luke. A Commentary on the Greek Text*, Carlisle/Grand Rapids (Michigan), Paternoster Press/Eerdmans, 1978. *The New International Greek Testament Commentary*.
- McEvoy, J.R., *The Philosophy of Robert Grosseteste*, Oxford, Clarendon Press, 1982.
- McGinn, Bernard, *The Foundations of Mysticism. Origins to the Fifth Century*, New York, The Crossroad, 1991. *The Presence of God* 1.
- , *The Mystical Thought of Meister Eckhart. The Man from Whom God Hid Nothing*, New York, The Crossroad, 2001.
- , "'Evil-Sounding, Rash, and Suspect of Heresy". Tensions Between Mysticism and Magisterium in the History of the Church', in: *The Catholic Historical Review*, 2, 2004, p. 193-212.
- , *The Harvest of Mysticism in Medieval Germany, 1300-1500*, New York, The Crossroad, 2005. *The Presence of God* 4.
- , *The Essential Writings of Christian Mysticism*, New York, Modern Library, 2006. *Modern Library Classics*.
- , *The Varieties of Vernacular Mysticism, 1350-1550*, New York, The Crossroad, 2012. *The Presence of God* 5.
- Meder, Theo, 'Gepast gedrag. Ethiek en ethische motivaties in de "Boeken van Zeden"', in: Joris Reynaert e.a., *Wat is wijsheid? Lekenethiek in de Middelnederlandse letterkunde*, Amsterdam, Prometheus, 1994, p. 86-100 en 380-384. *Nederlandse literatuur en cultuur in de middeleeuwen* 9.
- Meekes, Irene, 'Onder invloed van Mercurius', in: Andrea van Leerdam, Orlanda Lie, Mar-

- tine Meuwese en Maria Patijn (red.), *Kennis in beeld. Denken en doen in de middeleeuwen*, Hilversum, Verloren, 2014, p. 39-46. Artesliteratuur in de Nederlanden 8.
- Mertens, Th., 'De invloed van de werken van Hendrik Mande', in: A.J. Geurts (red.), *Moderne devotie, figuren en facetten. Tentoonstelling ter herdenking van het sterfjaar van Geert Grote, 1384-1984: catalogus*, Nijmegen, Katholieke Universiteit Nijmegen, 1984, p. 194-196.
- , 'Lezen met de pen. Ontwikkelingen in het laatmiddeleeuws geestelijk proza', in: F.P. van Oostrom en Frank Willaert (red.), *De studie van de Middelnederlandse letterkunde. Stand en toekomst*, Hilversum, Verloren, 1989, p. 187-200. Middeleeuwse studies en bronnen 14.
- , 'Boeken voor de eeuwigheid. Ter inleiding', in: Th. Mertens e.a., *Boeken voor de eeuwigheid. Middelnederlands geestelijk proza*, Amsterdam, Prometheus, 1993, p. 8-35 en 361-372. Nederlandse literatuur en cultuur in de middeleeuwen 8.
- , 'Mystieke cultuur en literatuur in de late middeleeuwen', in: F.P. van Oostrom e.a., *Grote lijnen. Syntheses over Middelnederlandse letterkunde*, Amsterdam Prometheus, 1995, p. 117-135 en 205. Nederlandse literatuur en cultuur in de middeleeuwen 11.
- , 'Collatio und Codex im Bereich der Devotio moderna', in: Christel Meier, Dagmar Hüpper en Hagen Keller (red.), *Der Codex im Gebrauch (Akten des Internationalen Kolloquiums 11.-13. Juni 1992)*, München, Wilhelm Fink Verlag, 1996, p. 163-182.
- , 'Postuum auteurschap. De collaties van Johannes Brinckerinck', in: A.J. Hendrikman [e.a.] (red.), *Windesheim 1395-1995. Kloosters, teksten, invloeden*, Nijmegen, Katholieke Universiteit Nijmegen, 1996b, p. 85-97. Middeleeuwse studies 12.
- (ed.), *Jan van Ruusbroec, Opera omnia*, dl. 5-6, *Van den geesteliken tabernakel*, Turnhout, Brepols, 2006. Corpus christianorum. Continuatio mediaevalis 105-106.
- Michel, Albert, en Alfred Vacant, 'Reviviscence des mérites', in: *Dictionnaire de théologie catholique, contenant l'exposé des doctrines de la théologie catholique. Leurs preuves et leur histoire*, dl. 13, Parijs, Letouzey et Ané, 1937, kolom 2635-2644.
- Mierlo, Jozef van (ed.), *Jan van Ruusbroec. Werken. Naar het standaardhandschrift van Groenendaal uitgegeven door het Ruusbroec-Genootschap te Antwerpen*, dl. IV, I. *Vanden xij beghinen II. Vanden xij dogheden*, Mechelen/Amsterdam, Het Kompas/De Spieghel, 1932.
- , *Geschiedenis van de letterkunde der Nederlanden*, 's-Hertogenbosch/Brussel, Teulings' Uitgevers-maatschappij L.C.G. Malmberg/Standaard Boekhandel, 1940.
- (ed.), *Hadewijch: Brieven*, Antwerpen, Standaard Boekhandel, 1947 (2 dln.). Leuvense studieën en tekstuutgaven.
- Mieth, Dietmar, 'Gottesschau und Gottesgeburt. Zwei Typen christlicher Gotteserfahrung in der Tradition', in: *Freiburger Zeitschrift für Philosophie und Theologie*, 27, 1980, p. 204-223.
- Milis, Ludo, en Tinke Davids, *Hemelse monniken, aardse mensen. Het monnikenideaal en zijn betekenis voor de middeleeuwse samenleving*, Antwerpen-Baarn, Houtekiet, 1998.
- Miller, Tanya Stabler, *The Beguines of Medieval Paris. Gender, Patronage, and Spiritual Authority*, Philadelphia, University of Pennsylvania Press, 2014. The Middle Ages Series.
- Moll, Willem, *Johannes Brugman en het godsdienstig leven onzer vaderen in de vijftiende eeuw, grootendeels volgens handschriften geschetst*, Amsterdam, G. Portielje en Zoon, 1854.
- Mommaers, Paul, *Wat is mystiek?*, Nijmegen/Brugge, Gottmer, 1977.
- Morris, Colin, 'A Critique of Popular Religion. Guibert of Nogent on "The Relics of the Saints"', in: G.J. Cuming en Derek Baker (red.), *Popular Belief and Practice. Papers Read at the Ninth Summer Meeting and the Tenth Winter Meeting of the Ecclesiastical History Society*, Cambridge, Cambridge University Press, 1972, p. 55-60. Studies in Church History 8.
- Mulligan, Robert W., 'Ratio Superior and Ratio Inferior. The Historical Background', in: *The New Scholasticism*, 29, 1955, p. 1-32.

- , 'Ratio Inferior and Ratio Superior in St. Albert and St. Thomas', in: *The Thomist*, 19, 1956, p. 339-367.
- Nieuwenhove, Rik Van, 'Experience and Mystical Theology in the Fourteenth Century. An Examination of Ruusbroec', in: Lieven Boeve, Hans Geybels en Stijn Van den Bossche (red.), *Encountering Transcendence. Contributions to a Theology of Christian Religious Experience*, Leuven-Parijs-Dudly, Peeters, 2005, p. 425-448. *Annua nuntia Lovaniensia* 53.
- Noë, Hilde, 'Jan van Ruusbroecs "Rijcke der ghelieven"'. Op verkenning in een beeldenrijk', in: G. Dibbets en P. Wackers (red.), *Wat duikers vent is dit! Opstellen voor W.M.H. Hummelen*, Wijhe, Quarto, 1989, p. 41-53.
- O'Brien, T.C., en Reginald Masterson (ed.), *St Thomas Aquinas Summa Theologiae*, dl. 60, *Penance*, Cambridge, Cambridge University Press, 2006.
- O'Connor, Edward D. (ed.), *St Thomas Aquinas Summa Theologiae*, dl. 24, *The Gifts of the Spirit*, Cambridge, Cambridge University Press, 2006.
- Oostrom, F.P. van, 'De vrijheid van de Middelnederlandse dichter', in: J.J.Th.M. Tersteeg en P.E.L. Verkuyl (red.), *‘Ic ga daer ic hebbe te doene’*. *Opstellen aangeboden aan prof. dr. R. Lulofs*, Groningen, Wolters-Noordhoff, 1984, p. 45-61.
- , 'Dirck van Delft en zijn lezers', in: W. van den Berg en Hanna Stouten (red.), *Het woord aan de lezer. Zeven literatuurhistorische verkenningen*, Groningen, Wolters-Noordhoff, 1987, p. 49-71.
- , 'Maerlant en de artes', in: W.P. Gerritsen, Annelies van Gijsen en Orlanda S.H. Lie (red.), *Een school spierinkjes. Kleine opstellen over Middelnederlandse artes-literatuur*, Hilversum, Verloren, 1991, p. 134-136. *Middeleeuwse studies en bronnen* 26.
- , 'Maerlant voor stad en burgerij', in: Herman Pleij e.a., *Op belofte van profijt. Stadsliteratuur en burgermoraal in de Nederlandse letterkunde van de middeleeuwen*, Amsterdam, Prometheus, 1991b, p. 52-68 en 353-357. *Nederlandse literatuur en cultuur in de middeleeuwen* 4.
- , 'An Outsider's View', in: Koert van der Horst en Johann-Christian Klamt (red.), *Masters and Miniatures. Proceedings of the Congress on Medieval Manuscript Illumination in the Northern Netherlands (Utrecht, 10-13 December 1989)*, Doornspijk, Davaco, 1992, p. 39-49. *Studies and Facsimiles of Netherlandish Illuminated Manuscripts* 3.
- , 'De toga van Jonckbloet', in: F.P. van Oostrom e.a., *Grote lijnen. Synthesen over Middelnederlandse letterkunde*, Amsterdam, Prometheus, 1995, p. 9-26 en 173-175. *Nederlandse literatuur en cultuur in de middeleeuwen* 11.
- , *Het woord van eer. Literatuur aan het Hollandse hof omstreeks 1400*, 5^e dr. Amsterdam, Ooievaar, 1996.
- , *Maerlants wereld*, Amsterdam, Prometheus, 1996b.
- , *Wereld in woorden. Geschiedenis van de Nederlandse literatuur 1300-1400*, Amsterdam, Prometheus, 2013. *Nederlandse literatuurgeschiedenis* 2.
- O'Sheridan, Paul, 'La doctrine vauvertine sur le communisme ecclésiastique', in: *Revue des Sciences Religieuses*, 8, 1928, p. 196-229.
- Ozment, Steven E., *Mysticism and Dissent. Religious Ideology and Social Protest in the Sixteenth Century*, New Haven, Yale University Press, 1973.
- Paepe, N. de, 'Den guldenne berch', in: Hans van Dijk, [e.a.], *Klein kapitaal uit het handschrift-Van Hulthem*, Verloren, Hilversum, 1992, p. 42-47. *Middeleeuwse studies en bronnen* 33.
- Pak, Pyong-Gwan. *The Vernacular, Mystical Theology of Jan van Ruusbroec. Exploring Sources, Contexts and Theological Practices*, Boston College, Department of Theology, 2008, (Onuitgegeven doctoraatsverhandeling, raadpleegbaar via de bibliotheek van de Universiteit Leiden).
- Pansters, Krijn, *De kardinale deugden in de Lage Landen, 1200-1500*, Hilversum, Verloren, 2007. *Middeleeuwse studies en bronnen* 108.

- Parsons, B., en B. Jongenelen, 'Better than a Sack Full of Latin. Anticlericalism in the Middle Dutch "Dit es de frenesie"', in: *Church History and Religious Culture*, 89, 2009, p. 431-453.
- Pauw, N. de (ed.), *Middelnederlandsche gedichten en fragmenten*, dl. 2, *Wereldlijke gedichten*, Gent, Siffer, 1903. Koninklijke Vlaamse academie voor taal- en letterkunde. 3e reeks 8,13.
- Peltier, A.C. (ed.), *S. Bonaventurae Opera Omnia*, dl. 8, Parijs, Vives, 1866.
- Peters, U., *Literatur in der Stadt. Studien zu den sozialen Voraussetzungen und kulturellen Organisationsformen städtischer Literatur im 13. und 14. Jahrhundert*, Tübingen, Max Niemeyer Verlag, 1983. Studien und Texte zur Sozialgeschichte der Literatur 7.
- Pfeiffer, Franz (ed.), *Deutsche Mystiker des Vierzehnten Jahrhunderts*, dl. 2, *Meister Eckhart*, Leipzig, G.J. Göschen, 1857.
- Phillips, Dayton, *Beguines in Medieval Strasburg. A Study of the Social Aspect of Beguine Life*, Ann Arbor (Michigan), Edwards Brothers inc., 1941.
- Pleij, Herman, *De sneeuwpoppen van 1511. Literatuur en stadscultuur tussen middeleeuwen en moderne tijd*, Amsterdam, Meulenhoff, 1988.
- , 'Inleiding. Op belofte van profijt' in: H. Pleij e.a., *Op belofte van profijt. Stadsliteratuur en burgermoraal in de Nederlandse letterkunde van de middeleeuwen*, Amsterdam, Prometheus, 1991, p. 8-51 en 347-355. Nederlandse literatuur en cultuur in de middeleeuwen 4.
- , 'The Rise of Urban Literature in the Low Countries', in: E. Kooper (red.), *Medieval Dutch Literature in Its European Context*, Cambridge, Cambridge University Press, 2006, p. 62-77. Cambridge Studies in Medieval Literature 21.
- Post, R.R., *The Modern Devotion. Confrontation with Reformation and Humanism*, Leiden, Brill, 1968. Studies in Medieval and Reformation Thought 3.
- Pranger, M.B., *Bernard of Clairvaux and the Shape of Monastic Thought. Broken Dreams*, Leiden, Brill, 1994. Brill's Studies in Intellectual History 56.
- Proske-van Heerd, Dorine, 'The Dirc van Delft-Style. Structure and Chronology' in: Koert van der Horst en Johann-Christian Klamt (red.), *Masters and Miniatures. Proceedings of the Congress on Medieval Manuscript Illumination in the Northern Netherlands (Utrecht, 10-13 December 1989)*, Doornspijk, Davaco, 1992, p. 246-254. Studies and Facsimiles of Netherlandish Illuminated Manuscripts 3.
- Quint, Josef (ed.), *Meister Eckhart, Die deutschen und lateinischen Werke. Die deutschen Werke*, dl. 1, *Predigten*, Stuttgart, Kohlhammer, 1958.
- (ed.), *Meister Eckhart, Die deutschen und lateinischen Werke. Die deutschen Werke*, dl. 5, *Meister Eckharts Traktate*, Stuttgart, Kohlhammer, 1963.
- Ramakers, Bart, 'Allegorisch toneel. Overlevering en benadering', in: Hans van Dijk, Bart Ramakers e.a., *Spel en spektakel. Middeleeuws toneel in de Lage Landen*, Amsterdam, Prometheus, 2001, p. 228-245 en 367-369. Nederlandse literatuur en cultuur in de middeleeuwen 23.
- Reynaert, Joris, 'Ethiek en "filosofie" voor de leken in de "Dietsche Doctrinael"', in: Joris Reynaert e.a., *Wat is wijsheid? Lekenethiek in de Middel nederlandse letterkunde*, Amsterdam, Prometheus, 1994, p. 199-214 en 415-419. Nederlandse literatuur en cultuur in de middeleeuwen 9.
- e.a., *Wat is wijsheid? Lekenethiek in de Middel nederlandse letterkunde*, Amsterdam, Prometheus, 1994. Nederlandse literatuur en cultuur in de middeleeuwen 9.
- , 'Profaan-ethische literatuur in het Middel nederlands. Enkele grote lijnen', in: F.P. van Oostrom e.a., *Grote lijnen. Synthesen over Middel nederlandse letterkunde*, Amsterdam, Prometheus, 1995, p. 99-116 en 203-205. Nederlandse literatuur en cultuur in de middeleeuwen 11.
- , 'Met de zodiak op drift. Structuur en "stemmen" in Jan van Leeuwens "Vanden seven teekenen der sonnen"', in: *Queeste*, 12, 2005, p. 97-126.

- Reynaert, Joris, en J.J. Mak, 'Boendale, Jan van', in: G.J. van Bork en P.J. Verkruijsse (red.), *De Nederlandse en Vlaamse auteurs van middeleeuwen tot heden met inbegrip van de Friese auteurs*, Weesp, De Haan, 1985, p. 84.
- Robinson, Joanne Maguire, *Nobility and Annihilation in Marguerite Porete's Mirror of Simple Souls*, Albany, New York, State University of New York Press, 2001. SUNY series in Western esoteric traditions.
- Rooij, Th.M.M.J. van (ed.), *Gerard Zerbolt van Zutphen*, dl. 1, *Leven en geschriften*, Nijmegen/Utrecht/Antwerpen, N.V. Dekker & Van de Vegt, 1936.
- Rosweyde, H., 'Vitae patrum sive historiae eremiticae libri decem', in: J.-P. Minge (ed.), *Patrologia Latina*, dl. 74, Parijs, Apud editorem, 1879.
- Rubin, Miri, *Mother of God. A History of the Virgin Mary*, New Haven/Londen, Yale University Press, 2009.
- Ruh, Kurt, 'Eckhart-Legenden', in: Kurt Ruh, Wolfgang Stammmler en Karl Langosch (red.), *Die deutsche Literatur des Mittelalters. Verfasserlexikon*, dl. 2, Berlijn, De Gruyter, 1980, p. 350-353.
- , 'Eckhart und der Laie', in: Kurt Ruh, Wolfgang Stammmler en Karl Langosch (red.), *Die deutsche Literatur des Mittelalters. Verfasserlexikon*, dl. 2, Berlijn, De Gruyter, 1980b, p. 348-350.
- , *Kleine Schriften*, dl. 2, *Scholastik und Mystik in Spätmittelalter*, Walter de Gruyter, Berlin/New York, 1984.
- , *Meister Eckhart. Theologe, Prediger, Mystiker*, München, C.H. Beck, 1985.
- , *Geschichte der abendländischen Mystik*, dl. 1, *Die Grundlegung durch die Kirchenväter und die Mönchstheologie des 12. Jahrhunderts*, München, C.H. Beck, 1999.
- , *Geschichte der abendländischen Mystik*, dl. 4, *Die niederländische Mystik des 14. bis 16. Jahrhunderts*, München, C.H. Beck, 1999b.
- Russel, J.B., *Inventing the Flat Earth*, New York, Praeger, 1991.
- Sackville, L.J., *Heresy and Heretics in the Thirteenth Century. The Textual Representations*, York, York Medieval Press, 2014. Heresy and Inquisition in the Middle Ages 1.
- Sappler, Paul (ed.), *Heinrich Kaufringer, Werke, Texte*, Tübingen, Max Niemeyer Verlag, 1972.
- Scheepsma, Wybren, *Deemoed en devotie. De koorvrouwen van Windesheim en hun geschriften*, Amsterdam, Prometheus, 1997. Nederlandse literatuur en cultuur in de middeleeuwen 17.
- , '[Recensie van] Schweitzer F.J. Meister Eckhart und [der Laie. Ein antihierarchischer Dialog des 14. Jahrhunderts aus den Niederlanden]', in: *Tijdschrift voor Nederlandse Taal- en Letterkunde*, 115, 1999, p. 374-377.
- , *De Limburgse sermoenen (ca. 1300). De oudste preken in het Nederlands*, Amsterdam, Bert Bakker, 2005.
- , 'Meister Eckhart in den Niederlanden. Rezeption und Überlieferung im vierzehnten Jahrhundert', in: Rüdiger Brandt en Dieter Lau (red.), *Exemplar. Festschrift für Kurt Otto Seidel*, Frankfurt am Main, Peter Lang, 2008, p. 9-54. Lateres. Texte und Studien zu Antike, Mittelalter und früher Neuzeit 5.
- , 'Das Mittelniederländische Nachleben der Erfurter Reden Meister Eckharts', in: Dagmar Gottschall en Dietmar Mieth (red.), *Meister Eckharts Erfurter 'Reden' in ihrem Kontext*, Stuttgart, Kohlhammer, 2012, p. 131-151. Meister-Eckhart-Jahrbuch 6.
- , 'Godsvrienden, Jan van Ruusbroec en de Moderne Devotie. Religieuze bewegingen van de veertiende eeuw en hun verhouding tot de volkstalige geestelijke literatuur', in: *Spiegel der Letteren*, 56, 2014, p. 477-509.
- Schepers, Kees, 'Het "Compendium theologicae veritatis" van Hugo Ripelin van Straatsburg als bron voor Ruusbroec', in: *Ons Geestelijk Erf*, 73, 1999, p. 131-148.
- (ed.), *Bedudinghe op Cantica Cantorum, vertaling en bewerking van 'Glossa Tripartita*

- super Cantica*’, Leuven, Peeters, 2006. *Miscellanea Neerlandica* 34-35.
- , “Wech van salicheit”. Een catechetische summa als centrale tekst in Wiesbaden 3004 B 10’, (te verschijnen).
- Scheurleer, D.F. (ed.), *Een devoot ende profitylyck boecxken, inhoudende veel ghestelijcke liedekens ende leysenen, diemen tot deser tijt toe heeft connen ghevinden in prente oft in gheschrifte. Geestelijk liedboek met melodieën van 1539*, Den Haag, M. Nijhoff, 1889.
- Scholem, Gershom, ‘Mysticism and Society’, in: *Diogenes*, 58, 1967, p. 1-24.
- Schweitzer, Franz-Josef (ed.), *Der Freiheitsbegriff der deutschen Mystik. Seine Beziehung zur Ketzerei der ‘Brüder und Schwestern vom freien Geist’, mit besonderer Rücksicht auf den pseudoeckartischen Traktat ‘Schwester Katrei’ (Edition)*, Frankfurt am Main, Lang, 1981. *Arbeiten zur mittleren deutschen Literatur und Sprache* 10.
- (ed.), *Meister Eckhart und der Laie. Ein antihierarchischer Dialog des 14. Jahrhunderts aus den Niederlanden*, Berlijn, Akademie Verlag, 1997. *Quellen und Forschungen zur Geschichte des Dominikanerordens. Neue Folge* 6.
- , ‘Immer noch “Meister Eckhart und der unbekante Laie”. Antwort auf Robrecht Lievens Besprechung der Textausgabe von “Eckhart und der Laie”’, in: *Lewvense Bijdragen*, 88, 1999, p. 447-452.
- , ‘Ein “Quellgebiet” bei und vor Meister Eckhart im Spiegel von Heimerichs “Millelogicon” (1450)’, in: Dagmar Gottschall en Dietmar Mieth (red.), *Meister Eckharts Erfurter ‘Reden’ in ihrem Kontext*, Stuttgart, Kohlhammer, 2013, p. 377-386. *Meister-Eckhart-Jahr-buch* 6.
- Sells, Michael A., *Mystical Languages of Unsayng*, Chicago/Londen, University of Chicago Press, 1994.
- Senner, Walter, ‘Meister Eckhart’s Life, Training, Career, and Trial’, in: Jeremiah Hackett (red.), *A Companion to Meister Eckhart*, Leiden/Boston, Brill, 2012, p. 7-84. *Brill’s Companions to the Christian Tradition* 36.
- Simek, R., *Heaven and Earth in the Middle Ages. The Physical World Before Columbus*, Woodbridge, Boydell Press, 1996.
- Simons, Walter, *Cities of Ladies. Beguine Communities in the Medieval Low Countries, 1200-1565*, Philadelphia, University of Pennsylvania Press, 2001. *The middle ages series*.
- Snellaert, F.A. (ed.), *Nederlandsche gedichten uit de veertiende eeuw van Jan van Boendale, Hein van Aken en anderen. Naar het Oxfordsche handschrift uitgegeven*, Brussel, M. Hayez (Drukker der Koninklijke Akademie), 1869.
- Sonnemans, Gerard, en Bart Besamusca, *De crumen diet volc niet eten en mochte. Nederlandse beschouwingen over vertalen tot 1550*, Den Haag, Stichting Bibliographia Neerlandica, 1999. *Vertaalhistorie* 6.
- Spivey Ellington, Donna, *From Sacred Body to Angelic Soul. Understanding Mary in Late Medieval and Early Modern Europe*, Washington, D.C., The Catholic University of America Press, 2001.
- Staubach, Nikolaus, ‘Gerhard von Zutphen und die Apologie der Laienlektüre in der Devotio Moderna’, in: T. Kock en R. Schlusemann (red.), *Laienlektüre und Buchmarkt im späten Mittelalter*, Frankfurt, Peter Lang, 1997, p. 221-289. *Gesellschaft, Kultur und Schrift. Mediävistische Beiträge* 5.
- (ed.), *Kirchenreform von unten. Gerhard Zerbolt von Zutphen und die Brüder vom gemeinsamen Leben*, Frankfurt am Main, Peter Lang, 2004. *Tradition, Reform, Innovation: Studien zur Modernität des Mittelalters* 6.
- Steer, Georg, *Hugo Ripelin von Strassburg. Zur Rezeptions- und Wirkungsgeschichte des ‘Compendium theologiae veritatis’ im deutschen Spätmittelalter*, Tübingen, De Gruyter, 1981. *Texte und Textgeschichte* 2.
- , ‘Der Laie als Anreger und Adressat deutscher Prosaliteratur im 14. Jahrhundert’, in: Walter Haug, Timothy R. Jackson en Johannes Janota (red.), *Zur deutschen Literatur und Spra-*

- che des 14. Jahrhunderts. Dubliner Colloquium 1981*, Heidelberg, Universitätsverlag Winter, 1983, p. 354-367. Reihe Siegen. Germanistische Abteilung 45.
- (ed.), *Meister Eckhart, Die deutschen und lateinischen Werke. Die deutschen Werke*, dl. 4:1, *Predigten*, Stuttgart, Kohlhammer, 2003.
- , 'De l'authenticité et de la datation des Sermons 101 à 106 d'Eckhart', in: M.-A. Vannier (red.), *La naissance de Dieu dans l'âme chez Eckhart et Nicolas de Cues*, Parijs, Cerf, 2006, p. 15-25. Patrimoines: Christianisme.
- Stevenson, Angus (red.), *Oxford Dictionary of English*, Oxford, Oxford University Press, 2010.
- Stoop, Patricia (ed.), "'Dboec vanden tien gheboden" van Jan van Leeuwen. Een kritische tekstuitgave', in: *Ons Geestelijk Erf*, 75, 2001, p. 182-235.
- Stracke, S.J. (ed.), *Devote samenspraak over de veelvuldige communie geschreven rond de jaren 1435 naar het Brugsche handschrift*, Antwerpen, Courtin, 1912.
- Strauch, Philipp (ed.), *Merswins Neun-Felsen-Buch (das sogenannte Autograph)*, Halle (Saale), Max Niemeyer Verlag, 1929. Schriften aus der Gottesfreund-Literatur 3.
- Thorndike, Lynn, 'Robertus Anglicus', in: *The History of Science Society*, 34, 1943, p. 467-469.
- (ed.), *The Sphere of Sacrobosco and its Commentators*, Chicago, The University of Chicago Press, 1949. Corpus of Medieval Scientific Texts 2.
- Tinbergen, D.C. (ed.), *Des coninx summe*, Leiden, A.W. Sijthoff, 1907. Bibliotheek van Middelnederlandsche letterkunde 64/65, 68/69.
- Tobin, Frank, 'Henry Suso and Elsbeth Stigel. Was the Vita a Cooperative Effort?', in: Catherine M. Mooney (red.), *Gendered Voices, Medieval Saints and Their Interpreters*, Philadelphia, University of Pennsylvania Press, 1999, p. 118-135. The Middle Ages Series.
- Tol, J.F.J. van (ed.), *Het boek van Sidrac in de Nederlanden. Met tekstuitgave naar ms. Marshall 28 der Bodleyan Library te Oxford*, Amsterdam, H.J. Paris, 1936.
- Trusen, Winfried, *Der Prozess gegen Meister Eckhart. Vorgeschichte, Verlauf und Folgen*, Paderborn, Ferdinand Schöningh, 1988. Rechts- und staatswissenschaftliche Veröffentlichungen der Görres-Gesellschaft 54.
- Truwanen. Een toneeltekst uit het handschrift-Van Hulthem*, (ed. werkgroep van Brusselse en Utrechtse neerlandici), 3^e dr. Utrecht, HES, 1987. De nieuwe taalgids cahiers 6.
- Ubbink, Rijkert Alex, *De receptie van Meister Eckhart in de Nederlanden gedurende de middeleeuwen. Een studie op basis van Middelnederlandse handschriften*, Amsterdam, Rodopi, 1978. Amsterdamer Publikationen zur Sprache und Literatur 34.
- , 'Meister Eckhart bij de Moderne Devoten', in: J. Andriessen, Petty Bange en A.G. Weiler (red.), *Geert Grote en Moderne Devotie. Voordrachten gehouden tijdens het Geert Grote Congres, Nijmegen, 27-29 september 1984*, [verschenen als aflevering 2-3 van] *Ons Geestelijk Erf* 59, 1985, p. 154-171.
- Vandemeulebroucke, Eva, 'De autoriteit van een kok. Hoe van Jan van Leeuwen († 1378) een "auctor" werd gemaakt', in: *Spiegel der Letteren*, 57, 2015, p. 375-406.
- Vanderjagt, Arjo, 'Bouw en ordening van aarde en heelaal. Geografie, fysica, kosmologie', in: Manuel Stoffers (red.), *De middeleeuwse ideeënwereld, 1000-1300*, Hilversum, Verloren, 1994, p. 145-169. Middeleeuwse studies en bronnen 63.
- Veltman, Lenny, 'Een astrologisch traktaat voor een adellijke dame. Aleid van Zandenburg en de Berlijnse codex MGQ 1404', in: Erwin Huizenga, Orlanda Lie en Lenny Veltman (red.), *Een wereld van kennis, Bloemlezing uit de Middelnederlandse artesliteratuur*, Hilversum, Verloren, 2002, p. 85-105. Artesliteratuur in de Nederlanden 1.
- Verdam, J., en P. Leendertz jr. (ed.), *Jacob van Maerlant's strophische gedichten. Nieuwe bewerking der uitgave van Franck en Verdam*, Leiden, A.W. Sijthoff, 1918. Bibliotheek van Middelnederlandsche letterkunde.

- Vertroostinghe der ghelatenre menschen. Ende vander verclaringhe der consciencien*, Leiden, Hugo Janszoon van Woerden, 1502 (ex. Leiden, UB: 1497 F32).
- Vetter, Ferdinand (ed.), *Die Predigten Taulers. Aus der Engelberger und der Freiburger Handschrift sowie aus Schmidts Abschriften der ehemaligen Straßburger Handschriften*, Berlin, Weidmann, 1910. Deutsche Texte des Mittelalters 11.
- Visscher, L.G. (ed.), *'Natuurkunde van het heelal' door Geerart Lienhout, benevens eene verhandeling over hetzelfde onderwerp door Broeder Thomas*, Utrecht, L.E. Bosch en Zoon, 1840.
- Vooy's, C.G.N. de, 'De handschriften van Jan van Leeuwen's werken', in: *Tijdschrift voor Nederlandse Taal- en Letterkunde*, 22, 1903, p. 138-157.
- , 'Twee christen-demokraten uit de veertiende eeuw', in: *De Twintigste Eeuw*, 9, 1903b, p. 280-310.
- , 'De Dietse tekst van het traktaat: "De libris teutonicalibus"', in: *Nederlands Archief voor Kerkegeschiedenis*, 4, 1907, p. 113-134.
- , 'De dialoog van Meester Eggaert en de onbekende leek', in: *Nederlands Archief voor Kerkegeschiedenis*, 7, 1910, p. 166-226.
- , 'Twee christen-demokraten uit de veertiende eeuw', in: C.G.N. de Vooy's (red.), *Letterkundige studieën. Verzamelde opstellen*, Groningen, Wolters, 1910b, p. 1-64.
- , 'Broeder Thomas' traktaat over natuurkennis', in: *Tijdschrift voor Nederlandse Taal- en Letterkunde*, 37, 1918, p. 271-277.
- , *Middelnederlandse legenden en exempelen*, Groningen/Den Haag, Wolters, 1926.
- Vries, Matthias de (ed.), *Der leken spieghel. Leerdicht van den jare 1330*, Leiden, D. du Mortier en Zoon, 1844-1848 (3 dln).
- Vries, Matthias de, en Eelco Verwijs (ed.), *Jacob van Maerlant's 'Spiegel historiael', met de fragmenten der later toegevoegde gedeelten. Bewerkt door Philip Utenbroeke en Lodewijk van Velthem*, Leiden, Brill, 1863 (3 dln).
- Wackers, P., 'De kosmos bij Ruusbroec. Astrologie en allegorie', in: G. Dibbets en P. Wackers (red.), *Wat duikers vent is dit! Opstellen voor W.M.H. Hummelen*, Wijhe, Quarto, 1989, p. 55-73.
- Wansem, C. van der, *Het ontstaan en de geschiedenis der broederschap van het gemene leven tot 1400*, Leuven, Universitaire Pers Leuven, 1958.
- Warnar, Geert, 'Een laatmiddeleeuwse vroomheidsvariant. Het "Ridderboec" als program voor een gemengd leven', in: *De Nieuwe Taalgids*, 84, 1991, p. 122-136.
- , 'Middelnederlandse kloosterteksten voor de lekenvroomheid. De weduwe, de kok en de ridder', in: *Literatuur*, 9, 1992, p. 279-285.
- , 'Biecht, gebod en zonde. Middelnederlandse moraaltheologie voor de wereldlijke leek', in: Th. Mertens e.a., *Boeken voor de eeuwigheid. Middelnederlands geestelijk proza*, Amsterdam, Prometheus, 1993, p. 36-51 en 372-380. Nederlandse literatuur en cultuur in de middeleeuwen 8.
- , 'Het leven en werk van Jan van Ruusbroec. Biografie en beeldvorming', in: Egbert P. Bos en Geert Warnar (red.), *Een claer verlicht man. Over het leven en werk van Jan van Ruusbroec (1293-1381)*, Hilversum, Verloren, 1993b, p. 13-30. Middeleeuwse studies en bronnen 38.
- , 'De chronologie van Jan van Ruusbroecs werken', in: *Ons Geestelijk Erf*, 68, 1994, p. 185-199.
- , *Het 'Ridderboec'. Over Middelnederlandse literatuur en lekenvroomheid*, Amsterdam, Prometheus, 1995. Nederlandse literatuur en cultuur in de middeleeuwen 10.
- , 'Meester Eckhart, Walter van Holland en Jan van Ruusbroec. Historische en literaire betrekkingen in de Middelnederlandse mystiek', in: *Ons Geestelijk Erf*, 69, 1995b, p. 3-25.
- , '[Recensie van] Meister Eckhart und der Laie. Ein antihierarchischer Dialog des 14.

- Jahrhunderts aus den Niederlanden', in: *Ons Geestelijk Erf*, 75, 2001, p. 141-146.
- , 'Dubbelster of tegenpolen? Boendale en Ruusbroec in de Middelnederlandse letterkunde van de veertiende eeuw', in: Wim van Anrooij e.a., *Alt'Antwerpen in die stad. Jan van Boendale (1280/90-1351) en de literaire cultuur van zijn tijd*, Amsterdam, Prometheus, 2002, p. 31-44, 161-163 en 183-196. Nederlandse literatuur en cultuur in de middeleeuwen 24.
- , *Ruusbroec. Literatuur en mystiek in de veertiende eeuw*, Amsterdam, Athenaeum/Polak & Van Gennep, 2003.
- , "Studeren in duitschen boeken van geestelicheden". Het Middelnederlands als literatuurtaal in de veertiende eeuw', in: *Queeste*, 11, 2004, p. 110-128.
- , 'Men of Letters. Medieval Dutch Literature and Learning', in: M.J.F.M. Hoenen, L. Cesalli en N. Germann (red.), *University, Council, City. Intellectual Culture on the Rhine (1300-1550)*, Turnhout, Brepols, 2007, p. 221-246. Rencontres de philosophie médiévale 13.
- , 'Eckhart und der Laie als Lehrgespräch. Versuch einer Rehabilitierung?', in: Freimut Löser en Dietmar Mieth (red.), *Meister Eckhart im Original*, 2013, p. 15-27. Meister-Eckhart-Jahrbuch 7.
- Weaver, Rebecca Harden, *Divine Grace and Human Agency. A Study of the Semi-Pelagian Controversy*, Macon (Georgia), Mercer University Press, 1998. Patristic Monograph Series of the North American Patristic Society 15.
- Weiler, A.G., *Volgens de norm van de vroege kerk. De geschiedenis van de huizen van de broeders van het Gemene Leven in Nederland*, Nijmegen, Centrum voor Middeleeuwse Studies, 1997. Middeleeuwse studies 13.
- West, Clark R., *The Deconstruction of Hell. A History of the Resignatio ad Infernum Tradition*, Syracuse University, College of Arts and Sciences, 2013, (Onuitgegeven doctoraatsverhandeling, raadpleegbaar via de bibliotheek van Universiteit van Syracuse).
- Westerkamp, Dirk, *Via negativa. Sprache und Methode der negativen Theologie*, München, Wilhelm Fink Verlag, 2006.
- Wilde, Mauritius, *Das neue Bild vom Gottesbild. Bild und Theologie bei Meister Eckhart*, Freiburg (Zwitserland), Universitätsverlag Freiburg Schweiz, 2000. Dokimion 24.
- Willeumier-Schalij, J.M., 'Middelnederlandse mystiek rond 1500. Troost in gelatenheid', in: *Ons Geestelijk Erf*, 64, 1990, p. 223-257.
- Williams, U., "'Vatter ler mich". Zur Funktion von Verba und Dicta im Schrifttum der deutschen Mystik', in: R. Blumrich en Ph. Kaiser (red.), *Heinrich Seuses 'Philosophia spiritualis'. Quellen, Konzept, Formen und Rezeption*, Wiesbaden, Reichert Verlag, 1994, p. 173-188. Wissensliteratur im Mittelalter 17.
- Williams-Krapp, Werner, 'Henry Suso's Vita between Mystagogy and Hagiography', in: Anneke B. Mulder-Baker (red.), *Seeing and Knowing. Women and Learning in Medieval Europe 1200-1500*, Turnhout, Brepols, 2004, p. 35-47. Medieval Women: Texts and Contexts 11.
- Winkelman, J.H., 'Het Ptolemäische wereldstelsel op een reliëf in de Middelnederlandse "Floris ende Blancefloer" van Diederick van Assenede', in: *De Nieuwe Taalgids*, 74, 1981, p. 101-120.
- Wuttke, Ulrike, *'Dit es dinde van goede ende quade'. Eschatologie bei den Brabanter Autoren Jan van Boendale, Lodewijk van Velthem und Jan van Leeuwen (14. Jahrhundert)*, Universiteit Gent, Faculteit Letteren en Wijsbegeerte, 2012, (Onuitgegeven doctoraatsverhandeling, raadpleegbaar via de bibliotheek van de Universiteit Gent).

Elektronische bronnen

Instituut voor Nederlandse Lexicologie (ed.), *Cd-rom Middelnederlands. Woordenboek en teksten*, Den Haag/Antwerpen, Sdu Uitgevers/Standaard Uitgeverij, 1998.

Kuiper, Willem (ed.), 'Dietsche doctrinale', in: *Cd-rom Middelnederlands. Woordenboek en teksten*, Den Haag/Antwerpen, Sdu Uitgevers/Standaard Uitgeverij, 1998.

Mak, J., en H.A.C. Lambermont, (ed.), '[Jan van Boendales] Der leken spiegel', in: *Cd-rom Middelnederlands. Woordenboek en teksten*, Den Haag/Antwerpen, Sdu Uitgevers/Standaard Uitgeverij, 1998.

Website Meister Eckhart Gesellschaft: <http://www.meister-eckhart-gesellschaft.de/erfurt11.htm> (geraadpleegd: 05/02/2016)

Werkgroep Middelnederlandse Artesliteratuur (ed.), *Aanvullingen op repertorium (van Ria Jansen-Sieben)*: <http://www.let.uu.nl/wemal/repertorium.html> (geraadpleegd: 22/03/2016).

Werkgroep Middelnederlandse Artesliteratuur (ed.), *Van den proprieteyten der dinghen*: http://www.dbnl.org/tekst/enge022vando1_01/ (geraadpleegd: 03/04/2016).